

Pòdcast Educació i Tecnologia a la URV.

Episodi 1. Virtualitzar o no virtualitzar?

Avantatges i reptes a la URV.

- Tania (T): [Benvinguts i benvingudes al primer episodi del pòdcast Tecnologia i Educació URV.](#)

Avui ens acompanyen la doctora **Maria Antonia Martorell**, coordinadora del **Màster Universitari en Investigació en Ciències de la Infermeria**, i el doctor **Sergio Gómez**, coordinador del nou **Màster Interuniversitari en Ciències de Dades Biomèdiques**. Tots dos ens parlaran de la seva experiència com a **coordinadors en la posada en marxa de títols de màster en modalitat virtual** a la nostra universitat i de com el model de virtualització de la URV els ha ajudat en tot aquest procés.

També ens explicaran la seva visió respecte a la preparació de la institució, els docents i els estudiants per a aquest tipus de modalitat no presencial.

Si vols saber més, no desconnectis. Comencem!

- T.: [Hola Maria Antonia, hola Sergio, bon dia, benvinguts.](#)
- Maria Antonia (M. A.) i Sergio (S.): Bon dia.
- T.: [Gràcies per acceptar la nostra invitació al pòdcast Tecnologia i Educació URV i gràcies per acompanyar-nos en aquesta nova aventura. En aquesta ocasió tenim la visió d'una coordinadora que porta força temps al capdavant d'un màster que ha passat per diverses modalitats. Primer va ser presencial, després semipresencial i finalment virtual. I la visió del Sergio com a coordinador d'un màster interuniversitari en el que participen set universitats, totes catalanes, i que és coordinada des de la URV i també que s'ha concebut des del seu inici](#)

com a un títol virtual, que això és una mica també la diferència entre els dos títols. Així doncs, per començar, m'agradaria llançar-vos la següent pregunta.

Heu estat alumnes d'algun ensenyament o curs virtual? Com el valoreu?

- M. A.: Jo personalment he estat en els cursos de formació que la mateixa universitat ens ofereix a través de l'Institut de Ciències de l'Educació al professorat.

La veritat és que és la formació virtual que jo he pogut fer ha estat en aquest àmbit i durant el període de la pandèmia, doncs, òbviament, va ser un moment en què se va fer molta, amb els webinaris i demás. Però així una formació, diguéssim, reglada, com pot ser de la que parlarem després, doncs personalment no hi he participat.

- T.: Molt bé. I tu, Sergio?

- S.: No, a part del que ha dit, jo tampoc he participat de res. I la veritat és que és interessant perquè justament he estat fent una assignatura d'aquest màster nou conjuntament amb un altre professor que sí, que havia estat alumne de la UOC i per tant coneixia... I llavors de vegades s'introdueixen conceptes i al moment de parlar amb els alumnes i comunicar-se, de vegades es fan coses diferents. És interessant haver tingut l'experiència. Llavors jo no l'he tingut directament, però l'he viscut indirectament com a participant en aquesta assignatura.

- T.: Molt bé. Doncs per entrar en matèria, si us sembla, pregunto primer a la Maria Antonia. Quin va ser el detonant que us va voler portar a fer el salt aquest canvi de modalitat no presencial? I una mica el perquè.

- M. A.: Molt bé. Jo porto la coordinació des del 2016, que va ser justament l'any en què vam fer aquest, diguéssim, impàs. Veníem d'una titulació de màster que des del 2006 que està implementat. La nostra titulació ha anat passant per diferents fases en quant a crèdits. Vam començar amb 120 crèdits, després 60, etc. I bé, era un màster dirigit a professionals d'infermeria, que s'estava impartint presencial. I clar, el territori és el que és. I com dic, des del 2006 que vam començar, hi havia moltes infermeres que estaven demanant aquesta formació per continuar el seu cicle formatiu fins a arribar al doctorat, perquè també és una cosa que ens va permetre aquest màster...Va arribar un moment

que, d'alguna manera, el territori ja més o menys havia cobert aquesta demanda i aquestes expectatives de les professionals d'infermeria. Al mateix temps, de forma paral·lela, rebíem també sol·licituds d'infermeres d'altres parts del territori nacional, també d'altres països que deien: "Per què no ho feu això virtual? Perquè ens interessa".

És un màster en investigació en ciències de la infermeria bastant exclusiu i pioner en el que és el mercat de formació de les infermeres. Llavors, va ser això que ens va fer pensar, tota aquesta demanda, aquesta situació també del mercat local, que vam dir: virtualitzem. En aquell moment estava com a degana la doctora Roser Ricomà i també hi havia un traspàs en aquell moment de coordinació i li vaig dir, "Roser, si vols que virtualitzem, fem-ho ara i endavant". I així va ser com vam iniciar tot el projecte.

- T.: Així va fer una mica el salt a la semipresencialitat. I potser després, per al salt al 100% virtual, quin va ser el detonant?
- M. A.: El 100% virtual va venir amb la pandèmia. Justament quan estàvem en la pandèmia ja teníem modalitat semi i modalitat virtual. Totes dues. Nosaltres en la pandèmia, per poder continuar, ens va ser molt fàcil perquè els estudiants que teníem en la modalitat semipresencial, que ja eren poquets, els vam traslladar a la modalitat virtual que ja teníem organitzada. I des de les hores que hem mantingut exclusivament la modalitat virtual.
- T.: En el cas del màster de ciències de dades biomèdiques, sabem que el que us va portar a voler oferir aquesta titulació és precisament la falta de professionals preparats per fer aquest tractament massiu de dades mèdiques, sent també un àmbit força, força nou. Però per què interuniversitari i per què virtual, Sergio?
- S.: Bueno, el virtual per diverses raons. Primera, perquè quan es va proposar aquest nou màster, la idea era arribar a tot Europa, perquè realment no hi havia formació en aquest tema a nivell europeu. Sí que n'hi ha a nivell d'Estats Units, potser d'Anglaterra, però del que és Europa en general no n'hi ha. I, per una altra banda, hi ha el tema pràctic, que som set universitats. Si vols fer presencial on ho fas, s'haurien de moure els alumnes, s'haurien de moure els professors... Estem parlant que tenim universitats de Girona, Lleida, Vic, Barcelona, l'Autònoma, Politècnica i nosaltres.

Des del punt de vista pràctic no hauria estat possible, però jo crec que, de fet, des del principi ja es va pensar que la modalitat correcta era totalment online.

- T.: Perfecte. Ara que sabem una mica més la vostra història i les necessitats que perseguen els títols que coordineu, com heu viscut l'acompanyament de la URV en tot aquest procés?
- S.: Jo haig de dir que des del principi, com ja es va plantejar online, jo no tenia experiència de coordinador de res i tot el que era fer la memòria de verificació era una cosa totalment nova per nosaltres. Llavors, tota aquesta part que era la metodologia docent i tal que s'ha de posar i que s'ha de decidir, des del primer moment vam tenir l'ajut del SREd (Servei de Recursos Educatius) i va ser fantàstic.

Tota la part de verificació, que justament el que vam tenir algun problema a l'hora d'aprovar-ho va ser justament amb el tema de virtualització, perquè tampoc vam fer un sistema estàndard, no fem una docència asíncrona com és l'habitual en els ensenyaments de la UOC, sinó que fem una cosa més semblant al tipus pandèmia, en que fem sessions síncrones, i llavors això és nou, llavors l'agència de qualitat que ha d'aprovar això tampoc ho veia clar i vam haver de passar el procés.

Però al final el que descobreixes és que la URV... Nosaltres, clar, coordinem set universitats, el que pensàvem que més o menys la universitat nostra estaria al nivell de les altres, i va ser tot al contrari, que estem molt per sobre de les altres. El nombre d'ensenyaments que fan online virtual a les altres universitats és molt inferior, però molt inferior, i l'única experiència que tenen en general és la que han fet en pandèmia.

Llavors, el fet que nosaltres tinguéssim ja tot un model de virtualització a nivell d'universitat i això, doncs és completament nou, i veiem que realment és que si ho hagués hagut de coordinar una altra universitat hauria tingut greus problemes. Nosaltres tenim molts ensenyaments virtualitzats, nosaltres com a professors també estem impartint, almenys en el Departament d'Enginyeria Informàtica, tenim dos ensenyaments que també ja són virtuals, i per tant és això. Dones per suposat que tothom més o menys està igual i resulta que no. Resulta que tothom és tan presencial i que és diferent.

- T.: Això està molt bé. A més a més que a nivell institució tenim un pla, que no és que anem fent una mica per lliure, sinó que tenim quelcom que recull totes aquestes idees, totes aquestes maneres de fer, que al final és el que us ajuda cadascun dels coordinadors a fer la vostra, en definitiva.
- M. A.: Efectivament, sí, sí. A veure, jo recordo quan vam començar, de venir aquí al Servei de Recursos Educatius, trobar-me amb el Javi Legarreta, veure aquest model de docència que llavors hi havia, com ho teníem que treballar amb els docents, com treballar amb els alumnes, a nivell de coordinació, i realment des de les hores fins al moment actual, que sempre hem comptat amb aquest suport, i ni cal dir també que quan han passat els processos d'acreditació, el Servei de Recursos Educatius ha estat al costat però també tot el que és el servei de... que jo ara els noms només sé, però sé qui són, les que porten... Exactament, les de qualitat.
Ara que també estem amb les adaptacions dels títols al nou real decret, que en el nostre cas ja ho hem presentat, també estem a l'espera, però també han estat contínuament al nostre costat, doncs, ajudant-nos...
- T.: Ajudant-vos en tota aquesta tasca, que al final tampoc no és gens fàcil, i que com a coordinadors heu de tindre en compte moltíssimes coses, doncs, què menys que donar-vos aquest ajut i aquesta empenta també des dels serveis propis de la universitat.
Molt bé, tenint en compte que la nostra universitat és una universitat concebuda des del seu origen com a presencial, creieu que està evolucionant amb les tendències educatives que demana la societat, això de ser més flexible en el temps i en l'espai, tot això que demanen també els estudiants, la realitat laboral, etcètera, i quines oportunitats i reptes pot implicar tot aquest fet a la nostra universitat? Què en penseu?
- M. A.: Bueno, jo penso que sí que es va adaptant amb els ensenyaments i amb les titulacions que també, diríem, poden oferir aquesta formació en modalitat virtual, però jo entenc que també ha d'haver-hi la presencialitat. Som una universitat pública presencial i jo crec que això no ho hem de perdre de vista, però sí que hem de ser capaços, com estem fent, d'anar-nos adaptant amb aquests canvis i en tot allò que es pugui anar incorporant les tecnologies, noves

metodologies, etcètera. Ara, per exemple, tot el tema aquest que ens està abordant també des de la intel·ligència artificial i tot això, jo crec que hem de ser capaços d'adaptar-nos. Si no, estem perduts.

Els estudiants necessiten també tot això i per tant, nosaltres hem d'anar per davant, avançar-nos.

- S.: A més, hi ha tota la part d'alumnes que sobretot a nivell de màster treballen. I són molts. Nosaltres tenim molta gent que està o treballant o està en grups de recerca i estan igual contractats. Llavors, hi ha molta gent que ho necessita, que t'has d'adaptar. Jo crec que a nivell de màster és on més sentit té, més que no a nivell de grau, però...

- T.: De fet, a la Universitat Rovira i Vigili no ha hagut cap grau encara que hagi volgut fer aquest salt a la virtualitat o que no ha sortit del tot bé aquest salt. Tenint en compte també el que deies tu, Maria Antonia, que la URV és una universitat concebuda presencialment, que la presencialitat té moltes coses bones, que de fet per això encara hi ha moltes titulacions que continuen conservant aquesta modalitat semipresencial...perquè no hem de deixar una cosa de banda, que al final hi ha una sèrie de competències que amb la presencialitat es poden adquirir d'una manera que és possible que amb la virtualitat no puguin ser possibles. Llavors, la combinació de titulacions de totes les modalitats que hem anomenat, presencial, semipresencial i virtual, tenen la seva cabuda a la nostra universitat, sens dubte.

Creieu que els docents estan preparats per impartir aquest tipus de formació de manera online? Des del Servei de Recursos Educatius impulsem formació per tota la comunitat universitària, principalment per al PDI (Personal Docent i Investigador), però penseu que amb la vostra experiència com a coordinadors trobeu que hi ha professors que encara necessitarien més formació. Com veieu aquest aspecte dintre de les vostres titulacions?

- S.: Jo diria clarament que sí que necessiten més formació i en el nostre cas ha estat especialment complicat per això, pel fet que tenim professors de 7 universitats, alguns van apareixent i desapareixent a mig recorregut, de manera que si has fet una formació al principi no han participat. Això és més greu en tema de si són coordinadors d'una assignatura i després hi ha el fet que no

tothom assisteix a les formacions i tothom es pensa que pot fer totes les coses i de vegades no són conscients del que significa.

Molts professors s'han plantejat que ja tenen l'experiència de la pandèmia i bàsicament puc seguir fent el mateix, però en el tema d'avaluació encara hi ha molt recorregut per millorar perquè se segueix pensant en fer les coses com si fossin presencials i no han de ser iguals.

- M. A.: Sí, jo concordo també amb ell, perquè és que realment són moltes tecles que el docent ha de tocar a l'hora de pensar una assignatura, una matèria en modalitat virtual perquè és concebre-la des de la seva planificació, la seva temporalització, preparació de materials, impartició, seguiment, avaluació, que sí que en la modalitat presencial també, però com que ja estem tan acostumats no ens parem tant a pensar-ho.

Però en la modalitat virtual jo penso que realment encara es requereixen més formació i facilitar més eines, però com diu també el Sergio, n'hi ha que estan incentivats per “motu” propi i d'altres dels que cal “tirar una mica més”.

- T.: De fet és una mica això, que el canvi de modalitat suposa un replantejament no només tecnològic, que evidentment la part tècnica també és important, sinó primer i molt més important tota la part metodològica d'adaptació de totes aquelles coses que concebíem de manera presencial a un entorn que no ho és. I per tant és això que no és el mateix fer docència presencial que fer docència virtual.

I aquí volia que parléssim una mica, que ja ho heu anomenat, el tema de la pandèmia, de com ha incidit el fet que ens pensem que ja hem fet docència virtual, però que realment vosaltres que heu pogut veure el nostre model de docència virtual, què penseu?

Realment tota la formació que vam fer a distància arrel de la pandèmia és igual que el plantejament que us fem des del Servei de Recursos Educatius amb el model de docència virtual?

- M. A.: Jo crec que durant la pandèmia se'ns va donar eines per tal de resoldre aquella situació d'urgència i per, d'alguna forma, “quedarse ahí”

Sí que és cert, com jo deia abans, que en el nostre cas ja teníem, estàvem convivint la modalitat semipresencial i la modalitat virtual, i en aquella

modalitat virtual ja havíem fet tot un procés de planificació, teníem ja tota una sèrie de continguts preparats, etc. Doncs bé, en el nostre cas l'adaptació va ser molt fàcil. Però sí que és veritat que, i això ho vam veure en el nostre cas amb els professors que impartien també docència en el grau d'infermeria, els que ja estaven al màster, els hi va ser molt fàcil. En canvi els altres, doncs bé, es van haver d'adaptar allò... Ràpid. D'avui per a demà.

- T.: Sí, sí, com ens va passar una mica a tots.
- M. A.: Sí, sí, vull dir que “bueno”... És diferent.
- S.: Sí, sobretot la diferència és això, que el professorat està sobretot centrat en els continguts, perquè segurament també és el que els agrada i és com estan acostumats, llavors la part aquesta de pensar en com fer-ho virtual, no estàvem preparats, diguem.

Ja dic, nosaltres sí que participàvem en diversos màsters online i per tant ja teníem certa experiència, però “bueno”, la pandèmia ens va fer replantejar moltes coses. Per exemple, una de les coses que vam decidir en el màster nostre va ser això, que volíem que no només fos un màster online asíncron, de tot tenir els materials i senzillament els alumnes pel seu compte van buscant la informació i que l'única comunicació amb el professorat fos gairebé chat o fòrum, sinó que en el nostre cas ja vam decidir que no, que hi havia d'haver una part síncrona, perquè: primer que és el que ens distingeix i ens fa més presencials, encara que sigui virtual, i perquè, ja dic, també hi ha una altra cosa pràctica, que és començar una cosa totalment online de zero és molt difícil perquè no tens temps, o sigui, no li pots demanar al professorat que prepari tota una assignatura i que estigui preparada el dia 1 que comença aquella assignatura.

Llavors, el fet de fer-ho síncron també permet que els materials es vagin elaborant i joestic segur que d'aquí a pocs anys ja la manera en què farem les classes seran diferents perquè els materials estaran preparats, la sincronicitat podrà ser més per fomentar la participació dels alumnes més que no per explicar coses, i això evolucionarà.

Però tot això, evidentment, la pandèmia ha estat un punt important en decidir totes aquestes coses, ha estat un detonant totalment de com estem treballant ara.

- T.: Clar, per tant, també la docència virtual el que ens porta és a tindre molt pensat des del principi tota una planificació de quins són els continguts que es faran, com es faran, quan es faran, sobretot si tenim aquestes sessions més síncrones de videoconferència en les que volem, potser, compartir algun contingut amb l'estudiant a banda de fer algunes dinàmiques perquè els estudiants intervinguin o presentin dubtes i demés, però penseu que tot aquest replantejament metodològic que diem de fer que també l'estudiant sigui una mica més autònom des del principi amb aquesta planificació i demés, penseu que és aplicable tot això a la docència presencial?

- M. A.: Jo crec que sí, que es poden nodrir una de l'altra, perquè hi ha algunes estratègies metodològiques o maneres de transmetre els continguts i els coneixements o les competències, etc. que tenim en la modalitat virtual que les podem traslladar tranquil·lament a l'aula més presencial. Jo penso que sí, que totes dues s'han de nodrir.

I volia també recuperar una mica el que comentava abans el Sergio, que també en la preparació del virtual, clar, es requereix un temps, en el nostre cas vam estar dos cursos acadèmics fins que vam poder fer la implementació, dos cursos en els què vam estar preparant els materials, fent la programació, sistemes d'avaluació, etc.

Per tant, clar, no és una cosa d'improvisació, que potser la docència presencial a vegades te dona una mica més aquest joc d'improvisar, de fer avui, vinga, agafo avui que ha passat això i ho trasllado a l'aula. Això sí que marca diferència, jo crec.

- S.: Sí, a la part de coses aprofitables de l'online a presencial, hi ha coses que presencial, evidentment, són molt més fàcils de fer, si has de fer una demostració d'un teorema, l'has de fer a la pissarra i et pots estar aturant i interactuant, els alumnes t'interrompen perquè no ho entenen. Llavors, aquest tipus de coses en presencial sempre s'ha fet i és difícil que se substitueixi per res més. Però hi ha moltes altres assignatures que potser tenen un contingut,

que la part teòrica no és en principi complicada, que segurament és més fomentar que llegeixin els alumnes pel seu compte i aprofitar les classes presencials per fer coses més pràctiques i de resoldre dubtes, que al final és el que necessites.

En el nostre cas estem parlant d'un màster ciència de dades, però parlo en general dels graus que tenim en informàtica o enginyeria matemàtica i física que són presencials i que potser un és difícil, que aprofitem més coses de la part virtual, però en l'altre, jo crec que sí, que es pot aprofitar molt.

- M. A.: Pel que estava comentant el Sergi del tema de resolució de problemes i així, en el cas d'infermeria, que som un ensenyament amb molta pràctica i que fem simulació en les aules i ara és més de grau que no tant del màster, però sí que és cert que ara en aquests moments estem experimentant també a incorporar noves tecnologies per fer arribar aquesta simulació amb els estudiants, amb el disseny d'aplicacions mòbils, amb la gamificació... En fi, vull dir que sí que és veritat que arrel de tot això anem descobrint que hi ha moltes eines que podem portar també a la docència presencial sense perdre aquesta presencialitat, però oferint també aquesta altra alternativa de donar-li més autonomia a l'estudiant en el seu procés d'aprenentatge, a través d'un joc o d'una APP que ell autogestiona. Bé, crec que això també és interessant.
- T.: Perfecte, ara m'agradaria que parléssim una mica també dels estudiants i de les estudiants, tot i que demanen aquesta flexibilitat quan a temps i desplaçaments, pel que dèiem, que treballen, que tenen càrregues familiars, etc. S'adapten bé a les modalitats virtuals? Què penseu d'això?
- M. A.: Hi ha que sí, i hi ha que no tant. Hi ha que els costa més, tot depèn també del bagatge, jo crec, i des de la meva experiència, i de la situació generacional també en què es troben, i també en relació a les càrregues personals que tinguin.

Jo en l'experiència dels estudiants amb els que coordino, veig això i veig que és més fàcil fer tot el seguiment, portar coordinadament els seus estudis en la vida personal, professional i familiar a aquell estudiant que també està amb una dedicació parcial a la titulació.

Tot i que és una titulació que es pot assolir en un any, però en les tutories que fem prematrícula, que sempre fem una tutoria individualitzada des de la coordinació amb cada estudiant, sempre recomanem que agafin aquesta parcialitat, perquè això també els permet integrar i anar-se adaptant progressivament també a tot el procés que comporta la virtualització.

- T.: Pel tema d'abandonament?
- M. A.: La meua experiència és que els estudiants que abandonen són aquells que estan a temps complet, en canvi aquell estudiant que està a temps parcial va fent un procés d'entrar paulatinament.
- T.: Així també té aquest primer temps per adaptar-se a la modalitat, que és probable que hagin estudiat en una modalitat més presencial o fins i tot semipresencial, perquè aquesta adaptació també és important i al mateix temps van adquirir mica en mica conceptes, coneixements més bàsics de la investigació en ciències de la infermeria.
- M. A.: Correcte.
- T.: I en el vostre cas, Sergio?
- S.: Jo diria que és una mica prematura encara de dir, perquè acabem de començar aquest curs, per tant, hem fet un quadrimestre i estem començant el segon. Sí que hi ha certs problemes, però jo diria que els problemes no són tant dels alumnes, sinó que encara ens falta tema d'acabar de coordinar bé les assignatures. Ens hem trobat el primer semestre que potser la càrrega que han donat al professorat era excessiva, fins i tot per gent que estava a temps complet dedicada al màster, fins i tot era massa, però "bueno", sempre tens casos que dius, però tinc aquí un alumne que està treballant a temps complet, és una mica més gran potser que la majoria i no té cap problema per fer el màster a temps complet i treballar a temps complet i a sobre ho fa de forma excel·lent tot. I dius, "bueno", potser el problema no està igual en que la càrrega és excessiva sinó que igual aquests alumnes no s'estan organitzant bé o què? Perquè al final, de vegades reps els inputs dolents, però els bons no arriben i llavors és difícil de saber l'estat real de les coses.
- T.: Clar, us falta acabar de passar del tot el primer cicle potser per poder tindre també les enquestes de satisfacció dels alumnes i demés per saber-ho.

- S.: I també el fet que tenim gent de... la majoria són de Catalunya, diguem, però tenim gent de la resta d'Espanya, tenim gent estrangera i suposem que amb el temps encara això anirà canviant i, bé, potser el perfil de l'alumne també és important perquè no és el mateix l'alumne que ha estat fent el grau presencial amb nosaltres o amb qualsevol de les altres universitats i ara passa a una cosa virtual i no acaba d'adaptar-se i altres potser sí, altres no tenen cap problema.
- T.: Depèn molt de l'estudiant també i d'altres factors que poden influir en tot aquest procés també.

Sabem que virtualitzar un títol és un repte i ha estat un repte per vosaltres i els docents que participen a les vostres titulacions, però com a coordinadors, quines han estat potser les majors dificultats o aquests reptes que us heu trobat al llarg d'aquest procés? Així resumidament.

- S.: Uf. Reptes molts. Des de coses que haurien de ser senzilles, com és que tot el professorat estigui donat d'alta... Clar, perquè venen d'altres universitats, però han d'accedir al Campus Virtual de la URV, per tant necessiten una "*venia docendi*", necessiten unes credencials, no estan acostumats al Campus Virtual de l'URV i alguns d'altres universitats que s'assemblen molt però que no necessàriament són iguals.

Llavors hi ha molt tema de conèixer bé el Campus Virtual nostre i les eines que té i, clar, també, com no hi ha hagut experiència segurament en temes virtuals, també és una dificultat afegida, llavors es volen fer coses noves que no s'han fet mai i, "bueno", intentem, a través del que podem resoldre nosaltres, directament parlar amb el professorat que té el problema o quan ja no sabem nosaltres, doncs ho enviem a vosaltres al Servei de Recursos Educatius i ho solucionem i anem tirant.

Ja dic, nosaltres el problema és això, que ara és tot nou, tot el professorat és nou i tots estem començant i és el que falla "de normal" de l'inici. Diria que al final estem aconseguint que la cosa vagi sortint bé però, "bueno", sempre hi ha petits problemes que amb el temps segur que se solucionen, després el professorat quan ja porta uns anys fent-ho,... no és el mateix que ara el primer any i, "bueno", després els canvis que es poden anar introduint serà tot molt més suau. Ara és tot molt de cop.

- T.: Clar, vosaltres el repte és això, tot de cop, títol nou, en anglès, interuniversitari i virtual. Vull dir que al final el repte ha estat gran, però com dius, mica en mica totes aquelles petites coses es van llimant i segur que l'any que ve ja sortirà perfecte.
En el cas vostre, Maria Antonia?
- M. A.: També és afiançar l'equip docent. Afiançar l'equip i contemplar la càrrega també docent que significa. Perquè moltes vegades pensem, uf, lo virtual “pim-pam”, i no és “pim-pam”. I jo crec que això a nivell,... sí que és veritat que de la universitat a vegades no s'ha contemplat. Ara jo crec que sí, que ja s'està fent més perquè, “bueno”, com tornem a la pandèmia ens ha fet veure també a tots, a tot el col·lectiu,...però sí que jo una mica al començament sí que em vaig trobar amb això, que representava una càrrega importantíssima per l'equip docent i a nivell dels nostres POA (Pla d'ordenació Acadèmica) fins i tot se'ns comptava menys que la docència presencial. I això sí que ha estat una lluita que des del nostre ensenyament, des de la nostra facultat i des del nostre departament es venia fent des del primer moment perquè allò no era sostenible. I ara sí que la veritat, la dificultat que jo ara m'estic trobant és en afiançar, en afiançar que l'equip docent continuï. Hi ha uns canvis, professorat que se t'jubila i que llavors s'ha d'incorporar el nou professorat, quan la assignatura ja estava muntada, “bueno”, aquestes coses que te fan trontollar una mica el que ja tenies previst, no? Però “bueno”, amb esperit adaptatiu, doncs anem tirant endavant.
- T.: Un aspecte molt interessant que has comentat és el tema del POA i el tema de tota aquesta planificació que requereix la docència virtual, que és que ho hem comentat abans, que al final la presencialitat sí que et dona, potser, aquesta sensació de poder anar improvisant potser les primeres sessions perquè encara no tens tancat el tema del Campus Virtual, l'accés, tal,... Tots aquests temes potser més tècnics burocràtics, però amb la docència virtual això no funciona així, és que necessitem aquesta planificació prèvia per poder tindre-ho tot llest de cara que quan arribi l'estudiant ho tingui ja tot, diguéssim, configurat i exposat de tal manera que no es perdi, perquè s'enganxi ràpidament a l'assignatura per evitar també l'abandonament i aquesta és una

concepció que mica en mica sí que han millorat, com comentaves, aquí a la universitat i de fet potser el primer la titulació que vam poder adaptar correctament va ser la vostra, Sergio, perquè vam poder donar accés als docents abans que iniciessin la contractació, podríem dir, i d'aquesta manera tinguessin aquell temps per poder preparar tots els materials de cara a l'estudiant, és que principalment, que és el nostre "foco", que ho tingués tot ben preparat des del principi. No sé si vols afegir, Sergio, alguna cosa.

- S.: Sí, sí, que el tema del reconeixement de la càrrega docent online és difícil i nosaltres ens ho hem trobat en que teníem problemes justament en que les altres universitats funcionen diferent i tenen normatives,... que és que no tenen normativa o tenen una normativa que dius no pot ser, que encara estiguem així. Però "bueno", al final es fa una miqueta el que es pot, no? Però "bueno", cada vegada van entrant més a nivell de les universitats que la docència online no és fer menys docència, és que és el problema, que no té sentit que es consideri que dona menys feina una docència online que una docència presencial. Et trobes des del punt de vista que se segueix comptant la càrrega docent en hores, se segueix comptant en hores i dius, ostres, però a veure, no té sentit això, perquè si llavors contes hores, si és totalment virtual asíncron, és zero hores, no té sentit.

Llavors s'ha de replantejar i diria que a la URV més o menys ja està replantejat, però "bueno", encara ens falta, encara ens falta, perquè sí, tenim casos en els altres màsters que és presencial i virtual alhora i llavors ella sí que no es reconeix correctament el que és la càrrega virtual, per exemple.

- T.: Clar. Tot i això, no? Després de conèixer la vostra experiència, diríeu que virtualitzar aporta aspectes positius?, de fet ho anàvem comentant, però si voleu aportar alguna cosa més i també, ara que ja sabeu una mica com ha anat tot, Sergio potser a tu encara et queda acaba de tancar el primer cicle, però ja teniu aquesta certa experiència, creieu que si us trobéssiu en la mateixa casuística ho tornaríeu a fer, iniciariu un altre cop tot aquest procés de virtualització de les titulacions?
- M. A.: Jo claríssimament sí, és que és el que deia abans, jo ja ho veia abans del 2016, ja ho veia que s'havia d'anar per aquí, que jo en aquests moments per

suposat que tornaria a virtualitzar i més ara que ja tens un aprenentatge i un bagatge.

- T.: Creus que virtualitzar té aspectes positius?
- M. A.: Sí, i tant. És el que hem dit pels estudiants i també pels docents, perquè els estudiants tenen això, la flexibilitat horària, poden anar seguint el seu propi ritme, tenen també molta autonomia, per un costat, i per part del docent jo penso que també et dona aquesta flexibilitat també a tu, perquè de vegades dius quan tens l'aula presencial i tens la classe de 10 a 12, dilluns, i saps que de 10 a 12 sempre has d'estar allí. En el virtual sí que has d'estar quan tens la sincronia, però després hi ha tota aquesta part asíncrona que també està, perquè combines les dues, i et dona aquesta flexibilitat de respondre els correus al diumenge a la tarda, com ens passa. Tot i que no sigui el més recomanable.
- T.: Però sí que ens dona aquesta flexibilitat de dir que potser si ara no tinc el temps, no tinc el moment, o puc fer qualsevol altre, nits, dies, no és l'ideal, però per la conciliació familiar i tot això moltes vegades quan parlem amb altres docents que es troben a la mateixa casuística que vosaltres és una mica el que ens comenten, no?
- M. A.: Sí, però s'ha de fer també un aprenentatge com a docents. Jo crec que hem de ser capaços de dir la meva jornada també és aquesta i tinc que ser capaç de tallar, perquè també el que té a vegades el tema virtual és que t'enganxes i no veus el moment de desconnectar.
Perquè si t'entra un missatge al fòrum i tenim l'aplicació al mòbil, ja veiem, ara ens ha entrat, estem en diumenge...
- T.: Sí, costa una mica.
- S.: En el nostre cas, a veure, jo crec que no es podria fer l'ensenyament si no fos directament virtual en les condicions que estem. No tindria sentit.
- T.: Totalment, sobretot amb el que sigui un ensenyament interuniversitari i que participen aquestes set universitats i que aprofiteu els professionals de cadascuna d'elles.
- S.: Encara estem anant un pas més perquè aquest màster es substituirà en qüestió d'un any o dos en un de nou que tindrà ja una altra universitat que en

aquest cas és estrangera. Passarem a ser vuit universitats amb la Universitat de Grenoble i encara més difícil. Però bé, el fet de poder accedir a un públic molt més general, molt més, de poder accedir a Europa i tenir alumnes d'Europa o sud-americans o asiàtics, podem tenir d'arreu del món. I és molt interessant.

- T.: Això també és un aspecte força interessant, com comentaves, per als estudiants que realment poden compartir les experiències vitals d'altres estudiants que es troben arreu del món amb cultures totalment diferents, amb maneres de funcionar totalment diferents, que moltes vegades no li donem la importància que té, però en pot tenir molta.
- M. A.: En el cas de medicina o infermeria. A veure, és que tenim estudiants, com diu Sergio, també d'europaus, però fins i tot també estudiants del nostre país que estan treballant a fora en un altre país. I això també, ara amb aquest curs mateix tenim alguna a Gran Bretanya, un altre a Noruega i els facilita també molt tot això.
- T.: Molt bé. Què us sembla si passem una mica a parlar de recomanacions? Sabem la vostra experiència, sabem que feu aquest títol virtual. Què podríeu recomanar a altres persones que volguessin conèixer més sobre la virtualització d'ensenyaments o modalitat virtual? Alguna cosa que vosaltres hagi ajudat o...?
- S.: Contactar amb l'SREd ràpidament. Això és claríssim. Sí, perquè al final t'adones que hi ha molts recursos i que vosaltres eïns teniu molt a mà i que ens podeu guiar ràpidament. Sí que és important que tot el que es faci ja es faci en anglès. Això és molt rellevant. O en molts dels vídeos que teniu del Servei de Recursos Educatius, bàsicament són sense veu. És perfecte. De manera que moltes coses que s'expliquen està bé. Però falta també això a nivell d'universitat, que s'adoni que tenim ensenyaments que ja són en anglès i que tot ha d'estar sempre també en anglès i que no ens podem quedar enrere. Ens trobem en coses de que vols donar la informació a algun alumne i no li pots donar exactament la que vols perquè no està ben traduïda. Això és una cosa a pensar. Però què informació, primer parlar amb vosaltres. Si algú vol treure un curs online del que sigui, ha de parlar amb vosaltres.
- M. A.: Sí, sense dubte. Jo també recomanaria des del meu punt de vista, dos, jo sempre dic, dues qualitats o dues característiques, organització i

sistematització de tot el procés. Que ho tinguis molt sistematitzat perquè quan arriba un de nou també això facilita molt que puguis ajudar en el procés d'implementació i d'incorporació.

- T.: Perfecte. Com a convidats de la primera temporada del nostre pòdcast, què us agradaria sentir en els altres episodis? Alguna cosa que us interessi sobre tecnologia i educació que vulgueu compartir?
- M. A.: Abans he llançat un tema que en aquests moments em preocupa que és també tot el tema de la intel·ligència artificial que comentàvem abans. De com incorporar tot això a nivell també metodològic i indistintament presencial o virtual.
- T.: Perfecte. Sergio?
- S.: Home, jo des d'un punt de vista una mica egoista diria que m'interessa que es facin coses que ajudin al professorat a saber com s'ha de fer bé la docència virtual i qualsevol ajut que hi hagi doncs seria benvingut. Si feu en el futur alguna cosa d'aquestes que després li podem passar, podeu mirar aquesta que us donen una informació útil. També estaria bastant bé. El tema de intel·ligència artificial nosaltres tenim ja part dins del màster.
- M. A.: Vosaltres sou especialistes, per això ja aprofito.
- S.: Però igualment és un repte, no? Des de la sortida del ChatGPT que et fa replantejar què és el que t'estan entregant els alumnes és complicat. Ara és un moment de reflexió bastant important en el tema de la docència i sobretot de com s'avaluen perquè al final l'única manera... Tu pots explicar les coses molt bé, però al final d'alguna manera has de poder avaluar si aquests coneixements s'han adquirit pels alumnes o no, perquè al final surten amb un títol que se suposa que els dona unes competències. Llavors l'avaluació ara... Depèn de quines coses demanes comences a posar en dubte com s'han fet. Perquè realment la capacitat d'aquestes eines comença a ser molt sorprenent.
- M. A.: Realment sí, és increïble.
- T.: Doncs amb tot el que ens heu explicat sobre la vostra experiència ens quedem. Moltíssimes gràcies Maria Antonia i Sergio per el vostre temps i per voler participar en el pòdcast Tecnologia i Educació URV del Servei de Recursos Educatius de la Universitat Rovira i Virgili.

Gràcies també a tots els que ens escolteu. Si coneixeu algú que penseu que li pot interessar aquest pòdcast, si us plau, el compartiu a través de les xarxes socials i també us animem a fer-nos arribar els vostres dubtes i inquietuds a través dels comentaris, No dubteu en seguir-nos també a través de les nostres xarxes socials per no perdre-us res.

Fins aviat i recordeu, vosaltres, nosaltres, tots som URV.